

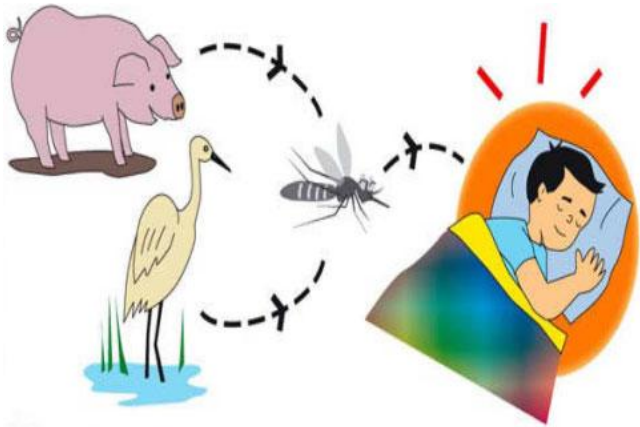
โรคไข้มองอักเสบ

สมองอักเสบ หมายถึง การอักเสบของเนื้อสมอง ถือเป็นโรคที่อันตรายร้ายแรงชนิดหนึ่งพบได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่

สาเหตุ

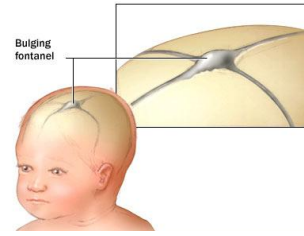
เกิดจากเชื้อไวรัส ซึ่งมีอยู่หลายชนิด ในบ้านเรามีเชื้อไวรัสชื่อ **เจเพนิสปี (Japanese B virus)** ซึ่งปกติอาศัยอยู่ในสัตว์ เช่น หมู ม้า แพะ หนู นก เป็นต้น

มักระบาดในช่วงฤดูฝนในแทบทุกภาคของประเทศ แต่พบระบาดบ่อยในภาคเหนือ เช่น เชียงใหม่ ลำปาง ส่วนใหญ่ มักพบในเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี และผู้สูงอายุ

การติดต่อ

สามารถ ติดต่อกับคน ได้ โดยมียุงประเภท **คิวเล็กซ์ (Culex)** และ **เอเดีส (Aedes)** บางชนิด ซึ่งเป็น **ยุงรำคาญที่อยู่ตามบ้าน** เป็นพาหะนำโรค ทำให้เกิดโรคไข้มองอักเสบ

ในเด็กเล็กอาจมีอาการไข้มอง ชึม ไม่ดูदनม อาเจียน กระหม่อมโป่งตึง

สิ่งตรวจพบ

ไข้มอง ชึม หรือหมดสติ รีเฟล็กซ์ของข้อ (deep tendon reflex) ไวกว่าปกติ

อาจมีอาการอัมพาตของแขน ขา มือสั่น อาการคอแข็ง อาจพบได้ในรายที่เยื่อหุ้มสมองอักเสบร่วมด้วย

อาการแทรกซ้อน

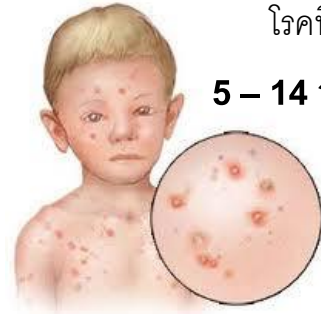
1. อาจทำให้เป็นโรคลมชัก
2. ความจำเสื่อม
3. แขนขาเป็นอัมพาต
4. สมองพิการ

ระยะฟักตัว

โรคนี้มีระยะฟักตัว **ประมาณ**

5 – 14 วัน นอกจากนี้ยังพบโรค

แทรกซ้อนตามหลัง เช่น

โรคหัด หัดเยอรมัน

อีสุกอีใส คางทูม

อาการ

มักเกิดอย่างเฉียบพลันด้วยอาการ **ไข้มอง**

ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย คลื่นไส้ อาเจียน ที่

สำคัญคือ ผู้ป่วยจะซึม

ลงเรื่อย ๆ จนกระทั่ง

ไม่รู้สึกตัว ซึ่งอาจเกิดขึ้น

ภายใน 24 – 72 ชั่วโมงหลัง

มีอาการ บางคนอาจมีอาการชักร่วมด้วย

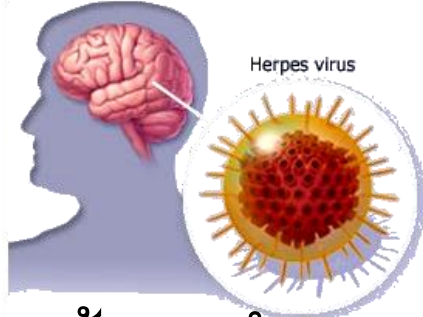

การรักษา

การรักษาในปัจจุบันยังไม่มียาที่ใช้รักษา

โดยเฉพาะ มักให้การ **รักษาตามอาการ** เช่น ให้ยาลดไข้ ให้น้ำเกลือ เจาะคอ (ถ้าหมดสติหรือมีเสมหะมาก) ให้อาหารทางสายยางที่ต่อเข้ากระเพาะ ให้ยาแก้ชัก และยาสเตอรอยด์

ผลการรักษาขึ้นกับความรุนแรงของโรค ถ้ารุนแรง (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กเล็กและผู้สูงอายุ) อาจตายได้ ถ้าเกิดจากเชื้อเอนไซม์อาจตายถึงประมาณ 25 % ถ้าไม่ตายก็อาจพิการ ส่วนในรายที่เป็นไม่รุนแรง อาจหายขาดเป็นปกติได้

ข้อแนะนำ

โรคนี้อาจมีอาการคล้ายมาลาเรียขึ้นสมอง ถ้าพบอาการสมองอักเสบในคนที่อยู่ในเขตป่าเขา หรือเคยเดินทางไปเที่ยวในเขตป่าเขาในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมา ควรเจาะเลือดตรวจหาเชื้อมาลาเรีย และให้การรักษาแบบมาลาเรียขึ้นสมอง

การป้องกัน

1. สำหรับ **สมองอักเสบบางชนิด** อาจป้องกันได้โดย

- ฉีดวัคซีนป้องกันโรคหัด หัดเยอรมัน และคางทูม

2. สำหรับ **สมองอักเสบจากเชื้อเอนไซม์**

- ควรหาทาง **กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง** และ **ระวังอย่าให้ถูกยุงกัด**
- ฉีดวัคซีนที่ใช้ป้องกันโรคนี้

ผู้ป่วยสมองอักเสบเป็นโรคที่ต้องการรักษาที่รีบด่วน การรักษาที่เข้าไป หรือไม่ถูกต้องมีผลต่อชีวิต และเกิดความพิการกับคนไข้ได้ คนไข้ที่มีไข้และซึมลง มีความรู้สึกตัว ที่เปลี่ยนไป ควรรีบนำปรึกษาแพทย์เพื่อการรักษาที่ถูกต้องแ

โรคไขสมองอักเสบ เป็นอย่างไร

จัดพิมพ์โดย...กลุ่มงานสุขศึกษา
โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์
จังหวัดนครสวรรค์

โทร. 0-5621-9888 ต่อ 5200, 9801